

Een openingsrepertoire voor Daan Smit

Op wekelijkse basis bestookt Daan Smit mij met onzinnige vragen over openingen, met een ziekelijke voorkeur voor de Siciliaan in het bijzonder. Omdat ik liever niet al te veel gestoord wil worden tijdens de clubavond, heb ik dan ook maar in armoede besloten een rubriek (!) aan het geval Smit te wijden.

Een openingsrubriek voor iemand die het stadium mat zetten met een toren nauwelijks ontgroeid is hoor ik U denken? Ja, een openingsrubriek voor Daan!

In deze eerste rubriek wilde ik de aandacht vestigen op de Drakenvariant van het Siciliaans, heb je veel plezier aan Daan, Brandenburg bijvoorbeeld speelt het als onderstaand (hoezo Daan talentloos??) moet in de long run toch wat punten opleveren.

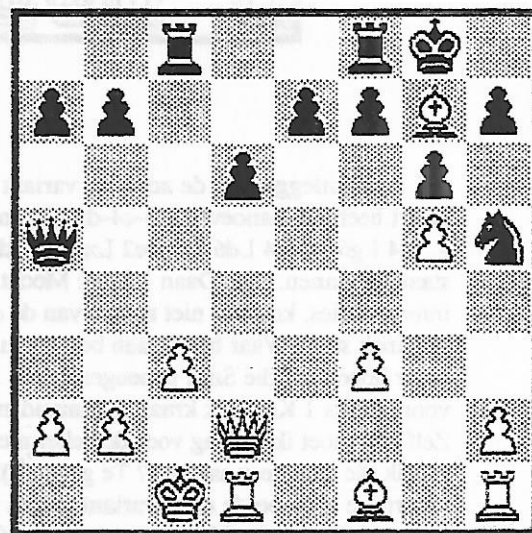
1. e4 c5 2. Pf3 d6 3. d4 cxd4 5. Pxd4 Pf6 6. Pc3 g6 7. Le3 Lg7 8. f3 Pc6 9. Dd2 0-0 10. 0-0-0

Pxd4 Wordt door Eric B gespeeld en staat algemeen bekend als nauwelijks voldoende voor een slechter eindspel. De energieke mogelijkheid 5. ... d5 wordt door de meeste drakenaanhangers niet gepraktiseerd, hetgeen een beetje vreemd is want de complicaties zijn enorm.

11. Lxd4 Le6 Het witte systeem wat jij gaat spelen Daan, is door Timman decennia geleden uitgedacht, met de bedoeling Miles & Sosonko te hakken. Het gaat als volgt:

12. Pd5 Lxd5 13. exd5 Dc7 13. g4 Tac8 (dreigt op d5 te slaan) 14. c3 Da5 (Na 14. ... e5 zoals in Timman- Miles, speelt wit de6x fe6x en heeft een loperpaar met goede aanvalskansen)

15. g5 Ph5 16. Lxg7

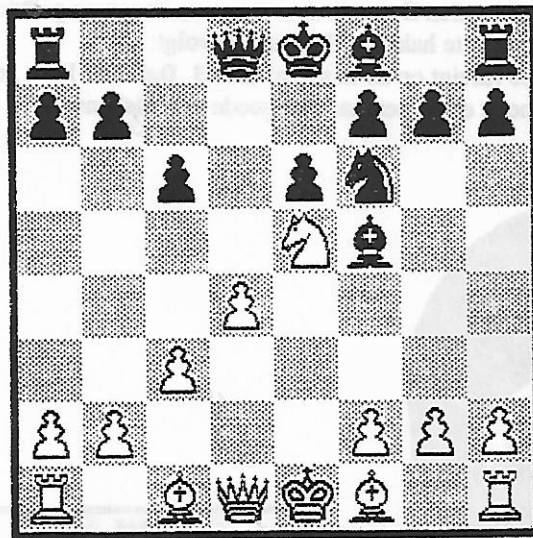

Zo die is er ook af Daan! Zwart staat voor een lastige keus, het is moeilijk om tot tegenspel te komen, het witte plan is duidelijk en je hoeft slechts de zetten te onthouden Daan! Je speelt gewoon Kb1 gevolgd door Lh3 Lg4 h4 h5 en zet hem keihard mat! Is ie niet echt blij mee! Met deze variant valt bijna niet te verliezen (mij lukte het overigens wel) en ik garandeer je dan ook succes.

Daan natuurlijk gelden hier de standaard afspraken (1 Koninck bier voor elke keer dat je dit systeem met succes hanteert. 1 bier voor jou als je ermee verliest, wie je illustere tegenstander dan ook moge zijn)

Zo ook de volgende variant in de Caro Kann:

1. e4 c6 2. d4 d5 3. Pc3 dxe4 4. Pxe4 Pd7 (Zie ook het vorige clubblad waar Albert hiet met Pg5 gaat proberen de zwarte monarch te kelen.) Wij doen dat anders Daan! 5. Pf3 Pgf6 6. Pxf6+ Pxf6 7. Pe5 Lf5 8. c3 e6

OK even uitleggen: In de normaal variant speelt wit Lc4. Het verschil met c3 is dat wit nu g4 dreigt, zwart heeft de manoeuvre Lf5-e4-d5 niet meer bij de hand, verder kan het bijvoorbeeld gaan:

9. g4 Lg6 10. h4 Ld6 11. De2 Lxe5 12. dxe5 Dd5 13. Th3 Pg4x 14. Dxc4 Dxe5+ 15. Te3 en wit staat gewonnen. Oh, Daan 1 ding: Mocht ik je betrappen op het vergeten van varianten, eigen interpretaties, kortom, niet spelen van de door mij aanbevolen varianten volgt vanzelfsprekend: 1 Koninck straf! Waar ben ik aan begonnen, hierbij vergeleken is de Babson Task een peuleschil, nou maar hopen dat die Smit geheugen heeft! Ik vrees met grote vreeze! Daan, ik draai ook op verzoek, voor slechts 1 Koninck kraak ik iemand zijn openingsrepertoire, ongeacht tegenstander of kleur. Zelf b.v. moet ik vrijdag voor de beker met zwart tegen Quist, nog nooit maar zelfs tegen gehalvd, hoe pak ik die dan weer aan? KI? Te gevaarlijk, ik schijt in m'n broek van de inmiddels van zijn repertoire afgevoerde afruilvariant (tegen mij maakt hij namelijk een uitzondering, aardige jongen die Quist) Hollands dan? Nee kan niet tegen Quist, Damegambiet dan? Nee dank je wel, heb ik al eens geprobeerd, hetgeen vanzelfsprekend in een keiharde 0 resulteerde. Moet ik dan Mazerossi gaan spelen?? Nou nee niet echt, ik lust geen pizza's, laat dat maar aan de Goeroe van de Mathernesserdijk over! Nee, ik weet het nog niet zo snel, ik ga maar wat bladeren in SB en hoop iets bruikbaar tegen te komen.

Aha, leuke partijtjes van Ligterink van een oud Nederlands kampioenschap met KI Pd7 variant, zou dat wat zijn? Even bewaren, wat is dit:

Timman - Tsjesjkovski

1. Pf3 Pf6 2. c4 g6 3. Pc3 d5 4. cxd5 Pxd5 5. Da4 ... Help dat doet die Quist ook, even kijken hoe het verder gaat: 5. ... Pc6!?! Klopt dit wel ik dacht dat je Ld7 moest spelen, tenminste dat zegt die Quist die dan vervolgt met Dh4 en menig partijtje tot een goed einde brengt. Pc6 is natuurlijk wel aardig, eens kijken wat Timman hierover te melden heeft:

Quote: Tsjesjkovski is een enorm diepzeedruiker, zoals Langeweg het uitdrukte. Hij kan soms een uur of meer in gepeins verzinken, ook in de opening. In deze partij dacht hij over de nieuwe tekstzet ruim drie kwartier na. Ongetwijfeld is het een betere poging om tegenspel te krijgen, maar helemaal doorgrond had hij de fitnesses van de stelling nog niet, zoals zal blijken.

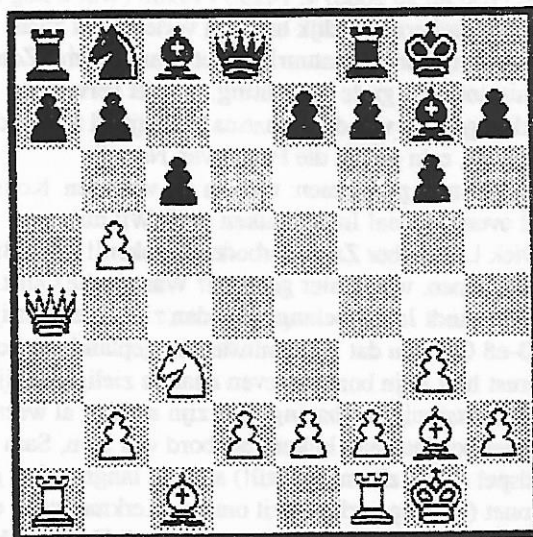
Hallo dat is interessant, ik doorgrond ook geen fitnesses, dat ga ik spelen, scheelt mij meteen drie kwartier en vreemd genoeg geloof ik wel in Pc6, fitnesses of niet! Het zwarte spel maakt een vitale indruk en Quist wil rustig schuiven, nou mooi niet! Ik kijk niet eens in de moderne theorie (Zal namelijk wel al 10 jaar weerlegd zijn) Timman komt verloren te staan, dus Johan ook!

6. Pe5 daar heeft Johan al een hekel aan. Een beetje te agressief voor hem. 6. .. Pb4 7. a3 Lg7 8. axb4 Het voor de hand liggende Pxf7 wordt weerlegd door Pd3+ 9. exd3 Kf7 met voordeel voor zwart. 8. ... Lxe5 9. b5 Pb8 10. g3

Quote: Het fianchetto van de loper ziet er zeer gezond uit, maar toch komt er niet veel uit voor wit. In aanmerking komt 10. e3 gevolgd door d4 om direkt een solide centrum op te bouwen.

Johan zal ongetwijfeld g3 doen!

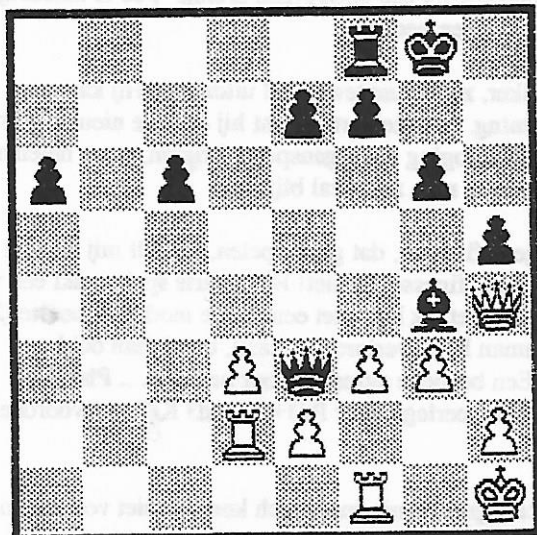
10. ... 0-0 11. Lg2 Lg7 12. 0-0 c6 Dit hoop ik dus op het bord te krijgen.

Quote: Zonder dit pionoffer zou wit duidelijk positioneel voordeel verkrijgen.

13. d3 a6!!

Quote: Opnieuw een zet die de kern van de stelling raakt, hij dwingt zijn tegenstander om op c6 te slaan. 14. bxc6 Pxc6 15. Lxc6 bxc6 16. Dh4 (Na Dxc6 heeft zwart met Tb8 uitstekende compensatie) 16. ... Tb8 17. Pa4 h5! 18. Ld2 Lg4 19. f3 Lxb2 (Beter is Lf6) 20. Pxb2 Dd4 21. Kh1 Txb2 22. Tad1 Txd2 23. Txd2 De3

dreigt g5 met damewinst, Kortom dit overleeft Johan nooit!

Het is inmiddels vrijdag 1 maart en met goede hoop reis ik af richting de Rodenburgstraat, we zullen die Quist wel eens even hakken.

Johan Quist - M. de Jong 1 maart 1996 (bekerwedstrijdje)

1. Pg1-f3 Pg8-f6 2. c2-c4 g7-g6 3. Pb1-c3 d7-d5 (So far so good) 4. c4xd5 Pf6xd5 (Wat u nog niet weet is dat de Mohandas Karamsjand Gandhi van de Mathernesserdijk hier mij vertelde dat zwart wel bijna kon kappen na 5. e2-e4 Geen prettige gedachte, en door mij natuurlijk niet geanalyseerd. Zonder geluk vaart niemand wel en Destroyer Johan besluit, tot mijn grote opluchting, tot het verwachte maar inferieure 5. Dd1-a4 en laat hiermee de reddingssloep van de Mahatma vertwijfeld zoekend naar land achter. Zo, ik was gelukkig met mijn stelling, erin gelokt die Patzer van Noord!

5. Pb8-c6! Die is op het bord, Johan is denk (hoop) ik in de problemen; tijd om de vrienden Koninck en Marlboro uit de kast te halen, hier denkt ie wel even over na! In de keuken geeft Wil mij een koninck en de Marlboro steek ik halverwege de Dick Liefhebber Zaal (verboden te roken!!!) op. Bij mijn bord gekomen zie ik die Fokkinck klok al weer lopen, wat is hier gebeurd? Waar is die Quist. Ik kijk de zaal rond en zie hem zijn team gadeslaan, dit vindt Johan belangrijker dan zijn eigen partij, die is toch al 1-0. Wat heeft ie dan gedaan? 6. Pf3-e5 Oh, nou dat is tenminste nog gepland. Na een slok besluit ik tot 6. .. Pb4 en verlaat met een gerust hart mijn bord om even naar de zielige partij Kerkmeester - Feelders te gaan kijken, waar, wat schertst mijn verbazing, Cor zijn stelling al weer zielige vormen begint te vertonen. Tijd om een ander bord te gaan kijken, het bord van Sam, Sam staat overwegend en zal in dit vergevorderde eindspel (! Die zitten niet stil!) aan het langste eind gaan trekken. Rinus is wat aan het vluggeren tegen Blonet (die nog verlegen zit om een Kerkmeester) en Quist (?) heeft reeds gezet, Ja hoor 7. a2-a3! Aha, midden in mijn voorbereiding 7. .. Lf8-g7 en ik verlaat wederom mijn bord om Heiko uit te leggen dat ik midden in mijn voorbereiding zit, en dat op Pxf7 Pd3+ volgt met beter spel voor zwart, Heiko informeert wat verder en verbaast zich erover dat ik een als inferieur bekende variant speel, in de hoop dat Quist zich vergaloppeert. 8. a3xb4! Lg7xe5 9. b4-b5 Pc6-b8 Zo nu gaat het gebeuren, de wurger van Noord speelt zo meteen het inferieure Lg2 en wordt door mij in grootse stijl van het bord gekombineerd, heerlijk zo'n voorbereiding. Hij zit nog te denken maar ik weet reeds wat hij gaat doen; zo meteen zie ik namelijk zijn hand naar g2 gaan, (Het fianchetto van de loper ziet er immers gezond uit volgens Timman) waarop hij vraagt: Maurits wil je

wat drinken, want in mijn gedachten sta je verloren! Ik ben helaas niet in staat onder de hersenpan van de wurger te kijken maar ik vrees dat hij het niet eens overwogen heeft. Na ampel beraad besluit hij tot 10. e2-e3 en laat mij gebroken achter, alles voor niets, de Slachter van Noord overweegt niet eens g3 hoe kan dat nou, is ie beter dan Timman? Zal toch haast niet? De partij vervolgt met 10. ... 0-0 11. d2-d4 Le5-g7 12. Lf1-e2 e7-e5 13. d4xe5 Lg7xe5 (Ik denk toch dat het plan Lg7/e5/Lxe5/18..Lg7 teveel tempi kost, is Johan het overigens niet mee eens, die vond het wel goed, zal dan ook wel) Ik heb ook maar niet gevraagd waarom hij niet tot g3 besloot, leek me te genant, zoals de hele analyse genant was, werkelijk zonder een kans te krijgen van het bord gekegeld te worden in een door mij voorbereide variant is uiterst pijnlijk. 14. 0-0 c7-c6 15. e3-e4 a7-a6? Fout! Zoals wij na de partij door middel van try & error te weten kwamen, zwarts enige manier om te overleven bestaat uit 15. Ld7 vervolgd door cxb5 Lxb5 Lxb5 en Pc6 waar hij overigens wel vernietigd lijkt te staan maar zich toch steeds aardig kan redden. Na 16. Lc1-e3! Lc8-d7 17. b5xa6 Pb8xa6 18. f2-f4 Le5-g7 19. e4-e5 bekeek ik mijn puinhoop (vooral het gat op e4 maakt een gezonde indruk) en besloot dan ook maar de zaak te forceren 19. ... Pa6-c7 20. Da5-b4 Ta8xa1 21. Tf1xa1 Ld7-c8 (Is het niet een beetje triest) 22. Le3-b6 En zwart staat zo verloren dat ik me schaam voor het vervolg: 22. ... Pc7-d5 23. Lb6xd8 (hier wilde ik reeds opgeven) Pd5xb4 24. Ld8-e7 Pb4-c2 25. Ta1-c1 Tf8-e8 26. Le7-c5 b7-b6 27. Lc5xb6 Pc2-b4 28. Lb6-a5 Pb4-d5 29. Pc3xd5 c6xd5 26. Le2-b5 1-0

Vraag blijft wat heb ik hier van geleerd... ? Antwoord: Bitter weinig. Toen ik mij naar huis begaf zag ik op de 's Gravenweg een boerderij uitfikken, lijkt een grotere ramp, al was ik hier tijdens het aanschouwen van de 20 meter hoge, allesverzengende vuurzee, niet geheel van overtuigd. Even speelden er tijdens het aanzicht van zulk natuurgeweld gedachten om snel naar huis te rijden, mijn verzameling SB op te halen, en aan de brandweer in verzekering te geven, door mijn hoofd, maar dat zou natuurlijk te burgerlijk zijn. En ik besluit dan maar in de mijn gebruikelijke stijl te besluiten:

Feelders kan absoluut niet schaken en zijn stijl doet gedrochtisch aan!!

P.S. De volkskrant van 2 maart Rubriek Dammen van Ton Sijbrands hakt er om 11 uur 's morgens ook nog even lekker in: Winnen met een voorbereide variant:

Quote: Weet U wat ook heel leuk is? Winnen met een voorbereide variant, zuiver positionele spelgangen waarvan pas na een zet of twintig, dertig blijkt dat ze voor het arme slachtoffer, dat al die tijd van niets heeft geweten, niet speelbaar zijn.

Lekker Sijbrands, bedankt voor de pekel! Ik rij maar even naar die boerderij en ga wat met een lotgenoot praten, lijkt me zinniger dan die shit van Sijbrands te lezen.

M. de Jong

De computer

Tegenwoordig is het mogelijk om op elk moment van de dag een schaakpartij te spelen met een tegenstander waar ook ter wereld. Zulke mooie dingen zijn mogelijk op het internet. In de laatste vier weken heb ik ongeveer 200 snelschaakpartijtjes gespeeld, tegen mensen als Beetlejuice, John Lennon, The Viking, Hacker en Kapsarov, want iedereen speelt onder een pseudoniem. Niet alle schakers zijn van vlees en bloed, er draaien ook computerprogramma's. Op het internet zwerven veel informatica studenten rond, en er zijn er heel wat die uit liefhebberij een schaakcomputerprogramma hebben geschreven. Die programma's kunnen ze mooi testen en verbeteren door ze voortdurend tegen mensen te laten spelen. Met succes, want op de ratinglijsten die op het internet bijgehouden worden, staan de computers meestal bovenaan.

Geholpen door de enorme ontwikkeling van computers, die nu veel sneller zijn dan vroeger, is de schaakcomputer de afgelopen jaren naar grootmeesterniveau gegroeid. Vroeger was de computer nog een aandoenlijke stumper, waarmee wetenschappers als Jaap van den Herik aan konden tonen dat het eindspel van 6 lopers tegen 2 dames wel degelijk gewonnen was. Jan Hein Donner maakte zich er vrolijk over en Max Euwe beweerde dat de computer het nooit tot wereldkampioen zou schoppen. Tegenwoordig weten we wel anders. De toon is ook veranderd. Schakers als Ligterink en Ree schrijven venijng over de computer: verander in hun columns het woord *computers* voor de grap maar eens door *vrouwen*. Als Fritz in een rapidtoernooi eerst Kasparov verslaat en daarna Nikolic, dan verzucht Ligterink dat het toch een suf ding blijft, want in de derde ronde hapt de computer tegen Anand een pionnetje in de opening en verliest het recht om te rocheren. Met desastreuze gevolgen natuurlijk. "Dat zou een mens zich nooit in het hoofd gehaald hebben", grinnelt Gert. Het is natuurlijk slechts een kwestie van tijd voordat de programmeurs ook dit foutje uit het programma verwijderd hebben.

Tegenwoordig is de computer dus een maatje te groot voor de goedwillende clubschaker. Ik laat altijd mijn partijen aan Fritz zien, en die toont dan welke kansen er allemaal gemist zijn. Enkele voorbeelden:

Henk Ochtman - RF

wit Kh1 Td1 Te3 a2 b2 d5 f2 h2 Pe6
zwart Kf6 Tf5 Th4 Pe5 a7 b7 h7 g6 f3

Vol overtuiging dat ik hier gewonnen stond, zat ik achter het bord. In de partij kwam Td4 Pg4 - Kg1 Pxe3 - Txx4 Pxd5 - Pd4 Tf4 - Txf4 Pxf4 - Pxf3 Pd3 en ik won een pionnetje op de damevleugel en daarmee de partij. Fritz liet zien dat wit in de diagramstelling niets te vrezen heeft: Pd4 Pg4 - Te6 Kg5 - Pxf5 Txx2+ - Kg1 Tg2+ - Kf1 Txf2+ - Ke1 en het is maar de vraag wie er beter staat.

RF - Erik Brandenburg

wit Kb7 Tb5 b4 zwart Kg6 Tg4 a7 b6 h6

In de uitvluggerfase is Erik aan zet. Hij had het punt al geteld, maar werd verrast door Td5-b5, waarover ik erg tevreden was. Erik besloot tot h5 en na Kxa7 werd het remise. Fritz haalde zijn schouders op voor Tb5: hup Tg4-g5 en kassa.

Erich Karstan - RF

wit Kh1 Db5 Te1 Ph4 d4 g3 h2
zwart Kg8 De4 Pe3 e6 f5 g4 h6

Dit was een bekerwedstrijd waarin de witspeler een beetje bang besloot tot eeuwig schaak middels De8 en Dg6. Natuurlijk staat wit erg goed, en er zit zelfs een direkt mat in zoals Fritz liet zien. Fritz kwam met Db8+, wat veel beter is dan De8+, aangezien na Db8 onhoudbaar Te1-b1-b7 volgt.

Hoe lang duurt het voordat de schaakcomputer het wint van de wereldkampioen? Volgens Jaap van den Herik zal dat rond het jaar 2000 zijn. Er komt een nieuwe generatie computers aan, die nog weer sneller zullen zijn. Bovendien worden de programma's nu tegen grootmeesters getest, zoals laatst in de match tussen Kasparov en Deep Blue. Zo kunnen de programma's dus worden fijngeslepen. Computerprogramma's hebben geen last van angst, zenuwen, vermoeidheid, of frustraties over een gemiste zet. Computers zijn onverstoort, meedogenloos en hebben een eindeloos geduld. En met snelschaak zijn ze extra sterk, want of je geeft een stuk weg, of ze hebben een trucje a la de dagpuzzel van het AD:

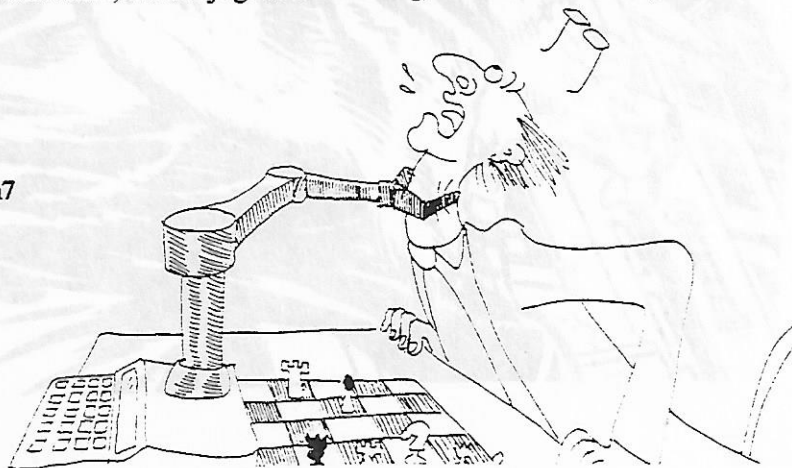
voor beginners:

RF - Fritz

wit Kg1 Dh3 Ta1 Pf5 Lf4 a5 b2 c3 f2 g2 h2
zwart Kg8 Dd7 Te8 Tb7 a6 b3 c5 d5 f6 g7 h7

hoe wint zwart?

voor gevorderden:

Fritz - RF

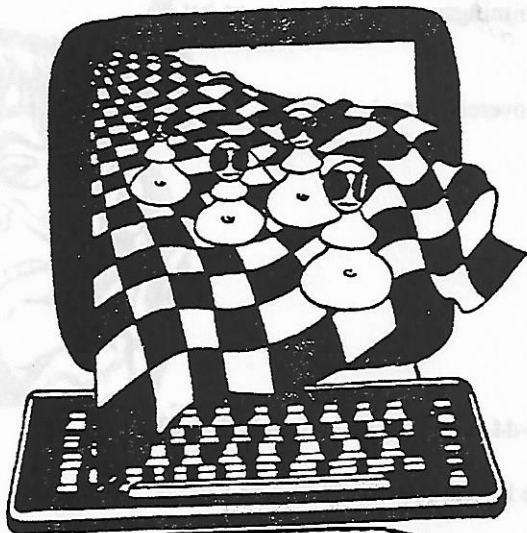
wit Kg1 Dd1 Tf1 Ta1 Lc2 Lh4 Pf3 Pe4 a3 b2 c4 d4 e3 f2 g2 h2
zwart Kg8 Dd8 Tf8 Ta8 Lb7 Lg7 Pc6 Pf6 a7 b6 c5 d6 e6 f7 g6 h6

hoe zet wit de aanval in?

Toch hebben computers ook zwaktes. Ze pakken wel eens een pion teveel, zoals Hans Brobbel al eens liet zien in het clubblad. Ik had een tijdje succes tegen CraftyAXP, een internet programma van rating 2400, met de volgende variant 1 e4 e5 2 Pf3 Pf6 3 d4 exd4 4 e5 Pe4 5 De2 Lb4+ 6 Ld2 Pxd2 7 Pxd2. De computer ging dan aan zijn pion hangen met c5 en daarna rocheren, zodat ik rustig met 0-0-0 gevolgd door h4-Pe4-Pfg5 en Dh5 mat kon geven. Na een tijdje had de programmeur dat in de gaten, en speelde CraftyAXP niet c5 maar Pc6 en werd ik weer van het bord gekegeld. Een andere zwakte van computers is dat ze zo doelloos kunnen spelen. Op het internet speelt ene Ravana, dat is de naam van een demoon uit de Indiase mythologie, die er een sport van maakt om de stelling dicht te schuiven, en dan heel snel achter elkaar een zettenreeks als Kh1-h2-h1-h2-h1 te produceren. Onder het mom van: doe niks, dan doet de computer ook niks. De computer antwoordt op zulke onzinnige zetten met lang nadenken, waarbij hij uiteindelijk door zijn vlag gaat. Het is heel aardig om die partijjes te zien. Behalve voor de programmeur. Je kan op het internet aangeven dat je tegen bepaalde personen niet wilt spelen. Bij een aantal programma's staat Ravana op de no-play list.

Robbert Fokkink

COMMANDS	Invert	Compute	Level	Hint	SETUP
Takeback	Replay	2-player	Sound	Demo	press F3
Forward	Print	Next-best	Games	Wait	NEW GAME
Analysis	Easy	Quit			press \$

Ook een schaakcomputer maakt
vreemd genoeg menselijke fouten.
(Polugajevski)

Walging

Overvalt ons allemaal wel eens bij het aanschouwen van eigen danwel andermans zetten. Niet dat er veel tegen te doen valt maar prettig is het niet. Sommige jeugdspelers verkeren in de veronderstelling dat het met het klimmen der jaren minder vaak voorkomt dat een speler met ... naar zijn eigen stelling kijkt.

Well, they are dead wrong.

Als de juiste zelfvernietigingsdrift daar is produceert ieder van ons knoeiers zetten die na een fractie van een seconde (na het indrukken van de klok) tot de totale ineenstorting leiden. Onherroepelijk en onherstelbaar blijft niets dan ... in de geest rondwaren; ... over de stelling, de tegenstander (met name), het schaakspel als zodanig en, boven alles, onszelf.

Een niet aflatende weerzin tegen alles neemt de plaats in van zoete overwinningsdromen.

Ondertussen wordt men geacht de partij netjes en beschaafd op te geven, waarna de hoon, spot en (ergste van alles) het onbegrip van het publiek er nog even een scheepje bovenop doen.

Onafwendbaar is het moment waarop de een of andere kruk uit het 6e vraagt: "Waarom heb je xxx gespeeld?"

Uitleggen dat je vóór xxx gewonnen stond, zoals Feelders altijd doet is slechts koren op de molen van de bloeddorstigen. Als bij een middeleeuwse executie snakt het gepeupel naar het moment dat des veroordeelde ingewanden naar buiten komen, zijn ogen uit hunne kassen puilen en het bloed rondspettert.

Neem een ding van mij aan, Cor Feelders, probeer nooit aan iemand uit te leggen waarom je een bepaalde (slechte) zet gedaan hebt, je zal er alleen maar des te harder mee gepest worden.

Even onafwendbaar als de hoon en spot van het plebs is ook het moment van inkeer, een leven later, wanneer nuchtere, afstandelijke beschouwing de plaats van ... inneemt.

Hoe kan een met rede en logica begiftigd mens zo van het rechte, klare pad afdwalen?

Welke verschrikkelijke idioot huist er in mij die me tot 23. xxx heeft aangezet?

Dat in ieder van ons het beest huist is bij velen bekend, zijn verschijningsvormen zijn legio en het moment dat het naar buiten komt onvoorspelbaar.

Dat het beest ontembaar is wordt slechts door weinigen ingezien.

Aanvaarding van dit droeve lot is het enige dat ons nog een beetje overeind kan houden.

De aanleiding tot deze somber getinte ontboezeming:

Winterladder 22 maart 1996

Wit: Ronald Ruytenberg

Zwart: Heico Kerkmeester

Hollands

1.Pg1-f3 e7-e6 2.g2-g3 f7-f5 3.Lf1-g2 Pg8-f6 4.O-O Lf8-e7 5.d2-d4 d7-d5 6.c2-c4 c7-c6 7.Dd1-c2 O-O 8.Pb1-d2 Dd8-e8

Als u binnenkort wit heeft tegen Heico: enkele weken later speelde hij het anders met b6,Lb7,Pa6 en c5.

Zwart komt dan niet zo geprakt te staan als in deze partij.

9.Pf3-e5 De8-h5 10.Pd2-f3 Pf6-e4 11.Pe5-d3 Pb8-d7 12.Pf3-e5

Volgens Botwinnik en Quist is dit de manier om de Stonewall te pletten, de paarden beheersen het centrum en e4 is niet meer tegen te houden.

12... Le7-d6 (?) 13.f2-f3 Pe4-f6 14.Lc1-d2 g7-g5 ?

Dat zo'n klein mannetje zo agressief kan zijn...

15.Ta1-e1 Ld6-c7 (?) 16.e2-e4 f5xe4 17.f3xe4 d5xe4

Als dat moet kan zwart beter buiten gaan spelen.

18.Pe5xd7 Lc8xd7 19.Pd3-f2 Pf6-g4 20.Pf2xg4 Dh5xg4 21.Lg2xe4 h7-h6

Hoe bedoel je verzwakking.

22.Ld2-c3

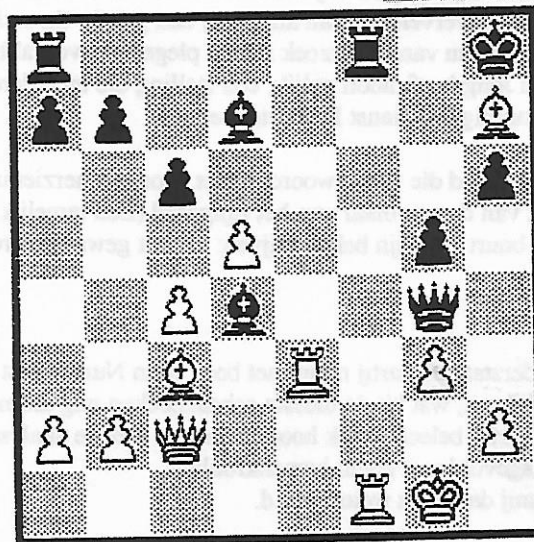
Richten.

22... Lc7-d6 23.d4-d5 ! e6-e5 24.Le4-h7 Kg8-h8 25.Te1xe5
Gespeeld 'Ohne dabei nachzudenken'.

25... Ld6-c5

Trucje van Heico, maar gezien:

26.Te5-e3 Lc5-d4

Deze eenvoudige stelling vertoont enig overwicht voor de witten. Daarbij in acht genomen de resterende bedenktijd: wit een half uur, zwart luttele minuten.

Een zet als 27.Le4 ziet er goed uit, de loper staat weer veilig in het witte kamp en er dreigt mat door Lxd4.

Op Lxc3 volgt Dxc3+ gevolgd door Lf3 en Te7. Op c5 komt Lxd4, cxd4, Tf3 gevolgd door Dd3 en Dxd4.

What could possibly go wrong ?

Het ergste van alles: wit ging nadenken en liet zo het beest los.

De dame op g4 moet de loper op d4 gedekt houden, anders is het mat. Na Tf4 kan zwart dus niet gxf4 spelen; Dxc4 is ook niet de beste en dame weg is Lxd4.

Briljant !, een interferentie in een praktische partij. Probleemcomponisten zijn jaren met zoiets bezig en Ruytje gooit dit even tegen Kerkmeester op het bord. De man met wie ik nog enige rekeningen te vereffenen heb, dat hoofdklassertje van SMB wordt hier eerst met positionele middelen platgedrukt en tenslotte tactisch weggeblazen !!

Over mijn overwinning zal nog jaren met bewondering gesproken worden !!!

Met eerbied zal men nieuwe leden bij de arm nemen en, naar mij wijzend, zacht fluisterend zeggen: "Daar gaat de man die Tf4 tegen Kerkmeester speelde, stoor hem niet in zijn ovepeinzingen want zijn wraak zal vreselijk zijn !"

Zeker van de eeuwige roem en met de vastberadenheid van de man die alles gezien heeft voerde ik mijn 27e zet uit:

27. Tf1-f4 Tf8xf4

En wit bezag zijn stelling (?) met louter

Roodharige overblijfselen

Ik beloof nu al zo'n twee jaar lang mijn copy in te leveren voor het clubblad. Tot voor kort werd ik iedere vrijdagavond op brute, bijna middeleeuwsachtige wijze geconfronteerd met een inter-galactische megazeur van formaat wiens geduld aan het ongelooflijke grenst. Als ik had gedacht dit hologram van vlees en bloed op de lange baan te kunnen schuiven had ik het mooi mis.

De uiterlijke kenmerken van mijn kwelgeest, de roodharige overblijfselen op zijn inmiddels kalende kop en in het bijzonder de ongelooflijk grote mond hadden mij moeten laten inzien dat ik bij voorbaat kansloos was en er niet onderuit kon komen en het meest vervelende van alles: Hij had gelijk. Op zichzelf al een *Contradictio in Termino* en waar de geleerden nog jaren van onderzoek zullen plegen om vooral het ongelijk van deze stelling aan te tonen. Immers: Mauritz de Jong heeft nooit gelijk, een stelling die meerdere malen onderschreven is door Fischer- en M. de Jong deskundige in dienst R. Ruytenberg.

Overigens is het deze zelfde grote mond die verantwoordelijk is voor een herziening van de theorie van Darwin nl: de mens stamt niet af van de aap maar van het nijlpaard (Een tamelijk onschuldig dier als je er maar zorg voor draagt om uit de buurt van zijn bek te blijven; U bent gewaarschuwd).

En nu schaken.

Enige tijd geleden speelde ik onderstaande partij na uit het boek John Nunn's best games. Hij schrijft onderhoudend en legt ook duidelijk uit, wat bij de meeste schaakboeken nog aleens te wensen over laat. Aan onderstaande partij heb ik veel plezier beleefd en ik hoop U ook, de meeste analyses zijn uit het boek overgenomen en hier en daar aangevuld met eigen hersenkronkels. Mocht U fouten vinden laat het mij dan even weten, b.v.d.

Partij 1

J.N. - Eric Lobron Wijk aan Zee 1985

Caro-Kann (doorschuifvariant)

Strategie: Belemmering van de ontwikkeling van de tegenstander.
Zwarte velden onder controle brengen.

- 1) e4 c6
- 2) d4 d5
- 3) e5 Lf5
- 4) h4 ...

Deze zet van wit dient om het zwart moeilijk te maken om zijn koningsvleugel te ontwikkelen. Na bijv. 4) ... e6? verliest zwart zijn loper door g4, f3 en evt. h5. Met de loper op f5 en de witte pion op h4 komt een fianchetto d.m.v. g6 nauwelijks in aanmerking. Aangezien dit wit een aanknopingspunt geeft om de h-lijn te openen (h4-h5 gevolgd door h5xg6 etc.) en zwart zich na g4 niet kan handhaven op de diagonaal b1→h7. Zwart speelt daarom in de regel meestal h6 of h5, waarvan de laatste zet als beste geldt. Geeft de loper een luchtgaatje en controleert veld g4, waarna zwart zich verder kan ontwikkelen. In plaats hiervan wil zwart in het centrum aanvallen. Onder normale omstandigheden zou dit het beste zijn. Immers een vleugelaanval beantwoord je met een tegenaanval in het centrum. Zwart is echter nog niet ontwikkeld en had er waarschijnlijk beter aan gedaan om zijn ontwikkeling eerst te voltooien.

4) ... c5?!

Deze zet geldt als dubieus. Het klinkt misschien een beetje vreemd aangezien 3) ... c5 wel goed mogelijk is en je dus mag veronderstellen dat zwart hier een verbeterde versie heeft Lf5 ca. h4. Het blijkt echter dat de ogenschijnlijk onschuldige zet h4 ongelooflijk effectief is, omdat de loper op f5 in combinatie met c5 enigszins verkeerd staat aangezien de loper op f5 de ontwikkeling van de zwarte koningsvleugel belemmert.

5) dxc5! ...

Wat is dit nu ? Hier stond ik toch wel even van te kijken. Wit geeft zwart twee gratis aanknooppunten op c5 en e5. Uit het vervolg blijkt echter dat dit niet uit te buiten is voor zwart en zijn pion hemelen is. De witte pion op c5 voorkomt bovendien dat de zwarte loper op f8 een beetje normaal veld voor zijn ontwikkeling krijgt. (De pion blokt de diagonaal a3 ==> f8)

5) ... Pc6

Een belangrijk alternatief is 5) ... Dc7. Wit moet dan geen Pf3 spelen aangezien dit in strijd is met zijn voorgaande zetten m.n. h4 is dan zinloos geworden. Pf3 haalt nl. de wending g4 en f3 etc. uit de stelling en zwart zou e6 kunnen spelen, zijn ontwikkeling voltooiën en beter staan. Wit speelt echter 6) Pc3! Pc6 { Dxe5+?! alweer dubieus [6) ... e6 verliest op de inmiddels be-kende manier weer een stuk bijv. 7) g4 Dxe5+ 8) Le3 Le4 9) Ld4! Dc7 10) f3 +-] 7) Le3! met een gunstige stelling voor wit bijv. 7) ... Pf6 8) Pf3 Dc7 9) Pxd5 Pxd5 10) Dxd5 e6 [10) ... Lxc2? 11) Lb5+ Pc6 12) Pd4 en zwart is in moeilijkheden.] 11) Lb5+ en wit heeft een gezonde pion meer.} 7) Pf3 Td8 8) Pb5 [Nu geen 8) Pxd5 Dc8! -+ v.w. 9) ... e6 etc.] ,maar 8) ... Dc8 zoals in Tal - Botwinnik, Moscow Wch(16), 1961 en volgens een aanbeveling van Smyslow staat wit na 9) c3 beter.

Na 5) ... Pc6 is het wits bedoeling de extra pion op c5 te houden en de zwarte velden onder controle te nemen m.b.v. b4, a3, en evt. c3.

6) Lb5 ...

Nodig omdat pion e5 zwak is en deze voor wit belangrijk is. (houdt het Paard van veld f6 en geeft ruimte aan wit.) Wit zal t.z.t. het paard op c6 moeten afruilen. Nadeel hiervan is dat zwart hierdoor het loperpaar verkrijgt, no gain without pain.

6) ... Da5+

Het wordt een beetje eentonig maar 6) ... e6 verliest weer een stuk.

7) Pc3 0-0-0

Zwart moet wel zo actief mogelijk spelen, anders kan wit zijn pion op c5 consolideren en de zwarte velden onder controle brengen, waarna hij zo goed als gewonnen staat.

8) Lxc6 bxc6

Gedwongen want 8) ... d4? faalt op 9) Lxb7+ Kc7 [A: 9) ... Kxb7 10) Df3+ Kc7 11) Ld2 Dxc5 12) Dxf5 dxc3 13) Lxc3 en B: 9) ... Kb8 10) b4! Dxb4 { 10) ... Dc7?! 11) Df3 dxc3 12) e6! met het idee 13) Lf4 +- } 11) Tb1 Dxc3+ 12) Ld2 Dxc2 13) Le4+ zijn winnend voor wit.]

9) Dd4 ...

Het meest praktische besluit na 9) Le3 e6 is wit vrijwel gedwongen tot 10) Dd4 wat op zetverwisseling zou neerkomen. Als wit zou besluiten tot 9) Le3 zou hij bovendien rekening moeten houden met 9) ... d4!? 10) Lxd4 e6.

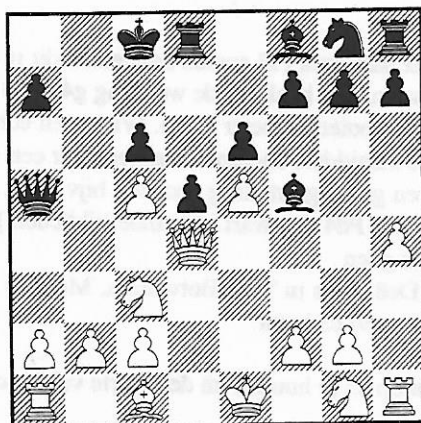
9) ... e6

Eindelijk is deze zet dan mogelijk, het is wel de beste zet in de stelling overigens. In een partij Yudasin-Sapis Leningrad 1989, volgde 9) ... h5 en na 10) b4 Da6 11) a4 Dc4 12) Dxc4 dxc4 13) Ta2 e6 14) a5! [zwart dreigde zelf a5 te spelen en zo het witte bolwerk op de zwarte velden b4 en c5 aan te tasten, waar-door zijn loper op f8 weer gaat meedoen.] 14) ... Pe7 15) Pf3 Pd5

16) Pxd5 Txd5 17) 0-0 Le7 18) Le3 Thd8 19) c3 en wit had zijn extra pion geconsolideerd en won uiteindelijk de partij.

Voorts is 9) ... Lxc2? ook niet goed mogelijk v.w. 10) e6! fxe6

11) Pf3 gevolgd door Pe5 en zwarts stukken staan hopeloos opgesteld. In deze laatste variant gaat wit van een pion plus naar een pion minder, maar wat een stelling krijgt hij ervoor terug.

Stelling na 9) ... e6

Wit heeft nu de beschikking over twee plannen:

Plan A:

Lang rokeren, zijn pluspion verdedigen en het extra materiaal uiteindelijk uitbuiten. Het probleem bij dit plan is dat zwart het witte centrum kan ondermijnen d.m.v. f7-f6 en actief spel kan ontwikkelen gebaseerd op zijn mobiele pionnen centrum (na onvermijdelijke ruil op f6 en het loperpaar.)

Plan B:

Het tweede plan voor wit bestaat uit een aanval op de damevleugel gebaseerd op b2-b4-b5, voordat zwart tegenspel kan ontwikkelen.

Het probleem hiebij is dat onmiddellijk 10) b4 niet goed is v.w.

10) ... Da6 11) a4 Dc4 12) Dxc4 dxc4 en wit kan niet en pion c2 beschermen en a7-a5 verhinderen, waardoor de zwarte loper weer tot leven komt en wits strategie (De zwarte velden onder controle brengen en de zwarte ontwikkeling hierdoor bemoeilijken) gefaald zou hebben.

Vraagje: Bij plan B zou zwart op zet 11) ... Lxc2 kunnen spelen, weet u hoe dan verder te spelen met wit?

Een mogelijk vervolg zou dan kunnen zijn 12) b5! axb5 13) Pxb5 [wit dreigt nu 14) c6 Dxc6 en 15) Pxa7+-] Td7 [verhindert 14) c6 v.w. ... Dxc6 15) Pxa7+ Txa7 16) Dxa7 Dc3+] 14) Th3!

[dreigt weer c6, want veld c3 is gedekt, bovendien kan de zwarte toren van de koningsvleugel naar de damevleugel gaan en hij verhindert Lb3, zodat deze niet naar c4 kan, om de c-lijn evt. te dichtten] 14) ... Dc6 [blokkade en als dreiging a6] 15) Ld2 Lxc5? 16) Tc3 Tc7 17) Dg4 Lg6 18) Tac1 +- Zwart hoeft uiteraard niet op c5 te slaan, maar Ta2 dreigt al met stukwinst en zwart staat hier zowiezo beroerd.

10) Le3 ...

Nunn kiest dus voor plan A

10) ... h5!

Zwart kan nog steeds niet goed op c2 slaan. Bijv. 10) ... Lxc2 11) Tc1 Lf5 12)g4 Pe7 13) gxf5 Pxf5 14) Da4 en wit wint een stuk.

Na 10) ... h5!, echter dreigt zwart zowel op c2 te slaan alsook Ph6 en Pg4, gevolgd door ruil van de loper op e3 en verovering van pion c5.

11) 0-0-0 Ph6

12) f3 ...

Nu de witte koning zich op de damevleugel bevindt, kan wit niet met goed fatsoen b4 spelen en moet hij het paard van g4 afhouden.

12) ... f6

Dit is een gevaarlijk pionoffer van zwart, wat hem in ieder geval een initiatief oplevert.

Andere mogelijkheden falen of zijn minder goed bijv.

A) 12) ... Lxc2? 13) Kxc2 Pf5 14) Df4 g6 15) Ph3 en wit heeft Pg5 achter de hand op Lh6.

Als voorbereiding voor f6, 12) ... Le7?!

B) 12) ... Le7 13) Lg5! [13) Pge2 f6 14) exf6 Lxf6 15) Dd2 e5 is goed voor zwart.] dwingt zwart vrijwel om de kwaliteit te geven, omdat ruil van de lopers zwarts initiatief vrijwel tot nul reduceert. 13) ... Lxc5 14) Lxd8 Txd8 en zwart heeft enige compensatie voor het geofferde materiaal, maar na 15) Da4 Db6 16) Pge2 is wit toch duidelijk in het voordeel.

13) exf6 gxf6

Wanneer je al materiaal voorstaat is het vaak moeilijk om te besluiten om meer materiaal te roven, of tevreden te zijn met de huidige materiale voorsprong. Het voordeel van hebzucht is dat dit extra mogelijkheden schept om een evt. aanval af te slaan door later een deel van het veroverde materiaal terug te geven. Het nadeel hiervan is dat je als het ware over de lijn gaat en onnodig mat gezet wordt. In dit geval is het vrij duidelijk wat wit moet doen, pion f6 die wit neemt vormt een onderdeel van zwarts gevaarlijke centrale pionnenmassa die in beweging dreigt te komen. Als wit de pion niet neemt ontwikkelt zwart toch ook een gevaarlijk initiatief. Liever nog een pion extra dus.

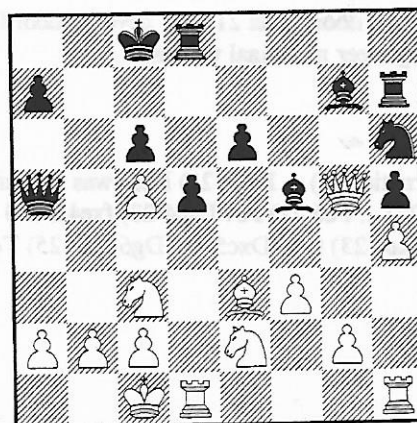
14) Dxf6 Th7

14) ... Tg8 15) Lxh6 Tg6 16) Dxf8 Txf8 17) Lxf8 Txg2 18) Pge2 en wit staat veel beter.

15) Pge2 Lg7

16) Dg5 ...

Dit is zo'n beetje de kritieke stelling en kunnen de puzzelaars aan de slag om een verbetering voor zwart te vinden.

Stelling na 16) Dg5

Volgens Segers is die Caro Kann al jaren kapot!

Positioneel verantwoord??
Daar geloven wij niet in!

16) ... Pf7

Andere mogelijkheden zijn: A) 16) ... e5 en B) 16) ... Tg8

A) 16) ... e5 17) Dxb5! d4 18) Lxb6 Lxb6+ 19) Kb1 Tf8 [19) ... Le6 20) Dg6 +-] 20) Pe4 Le3 21) Pd6+ Kb8 22) Dxf5 Txf5 23) Pxf5 Dxc5 24) Pxe3 dxe3 25) Td3 en de witte verbonden vrijpionnen be-ginnen te lopen voordat zwart een actief tegenspel kan opzetten.

B) 16) ... Tg8 17) Df4 Lxc3 18) Pxc3 Tg2 19) Th2 en wit slaat de aanval af door een van de twee pionnen terug te geven.

17) Dg3 e5

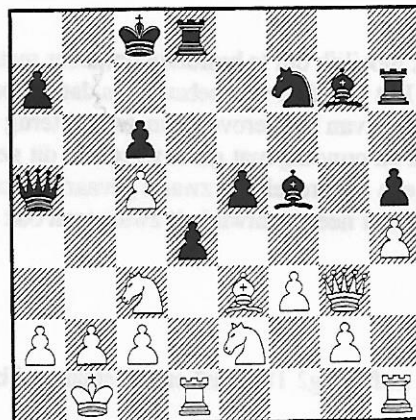
17) ... Pe5 om het paard naar c4 te brengen faalt op 18) Pd4 Pc4?

19) Pxc6 en wit staat goed.

18) Kb1! d4

Als hij loper g5 ziet
is alles verloren! Als
Heiko nou maar niet
voorzegt.....

Stelling na 18) ... d4

De Caro Kann
kapot?! dat gelooft
Krop nooit, ik moet
een list verzinnen!

19) Lg5! dxc3

Na 19) ... Td7 20) Pe4, verdedigt wit zich door ofwel 21) Pc1 gevolgd door Pb3 of door 21) Td3, terwijl na 19) Pxc3 20) Dxc5 Le6 21) Dg6 zwart nog meer materiaal verliest.

20) Lxd8 Da4

Dit verliest geforceerd, maar het alternatief 20) ... Pxd8 21) Pxc3 was ook niet prettig. bijv. 21) ... Lf6 [21) ... Dxc5 22) Txd8+ Kxd8 23) Dg5+ en 21) ... Pe6 22) Pe4 Lxe4 23) fxe4 Dxc5 24) Dg6 winnen voor wit.] 22) Pe4 Lxe4 23) fxe4 Dxc5 24) Dg6 De7 25) Tdf1 Lh8 en wit staat zowel materiaal voor als positioneel beter.

21) b3! ...

21) Pxc3 Dxc2+ 22) Ka1 Pxd8 is nog volstrekt onduidelijk.

21) ... Lxc2

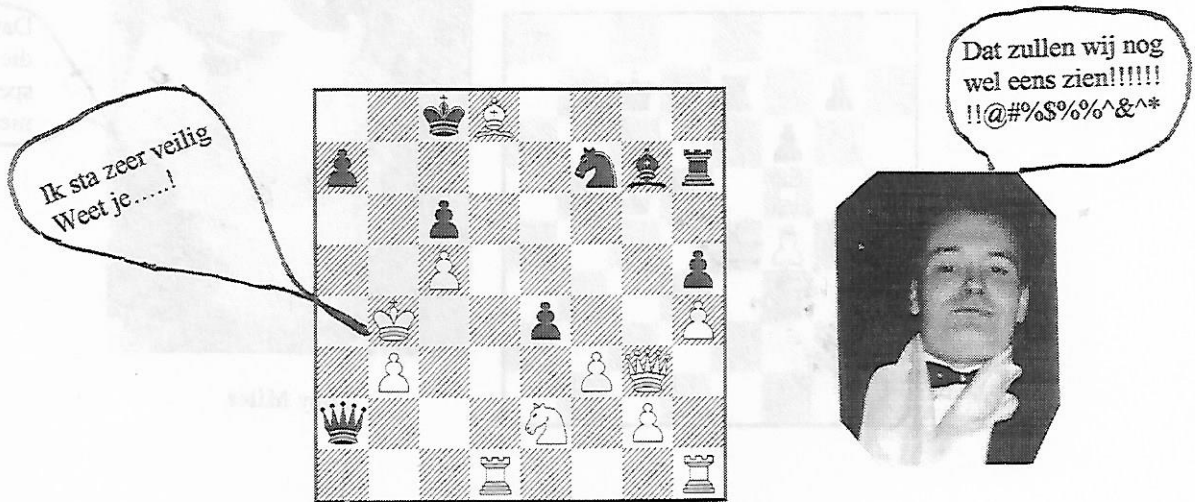
21) ... Da3 22) Pxc3 wint voor wit, omdat 22) ... Pxd8 beantwoord wordt door 23) Dg5.

22) Kxc2 Dxa2+

23) Kxc3 e4+

23) ... Dxe2 [23) ... Pxd8 24) Dh3+ Kb7 25) Dd7+ Ka6 26) Ta1 e4+ 27) Pd4 wint de zwarte dame] 24) Dh3+ Kb8 25) Lc7+! Kb7, zwart mag de loper op c7 niet pakken op straffe van mat. 26) Dd7 +- ,omdat 26) ... e4+ beantwoord wordt door 27) Le5+

24) Kb4 ...

Stelling na 24) Kb4

De witte koning is verbazingwekkend veilig op b4. De loper op d8 beschermt tegen a5+ en er staan teveel zwarte stukken op de 7e rij tussen de toren op h7 en het sappige schaak op veld b7. Sinds 24) ... Pxd8 25) Dh3+ Kb7 26) Dd7+ Ka6 27) Dc8+ met mat op de volgende zet en 24) ... Le5 verliest door 25) Dg8, moet zwart een tempo verliezen om zich tegen het dreigende mat op c7 te verdedigen.

24) ... Pe5

25) Pc3 Db2

Of 25) ... Pd3+ 26) Txd3 Lxc3+ 27) Kxc3 [27) Txc3 Tb7+ 28) Lb6 a5+ 29) Kc4 De2+ is minder duidelijk.]

27) ... exd3 28) Dg8 Dc2+

29) Kb4 en wit wint omdat op 29) ... Tb7+ 30) Lb6+ volgt met spoedig mat.

26) fxe4 ...

Het eenvoudigst, omdat zwart zijn stelling toch niet kan versterken. bijv. 26) ... Lf8 27) Dxe5 Tb7+ 28) Kc4 Dxb3+ 29) Kd3 Td7+ 30) Ke3 +- of 26) ... Lf6 27) Dg8 Tg7 28) De6+ Kb8 29) Lxf6 Tb7+ 30) Ka4 +- De zet die zwart speelt is niet veel beter, maar de goede zetten zijn dan ook op.

26) ... Lh8

27) Dg8

1-0

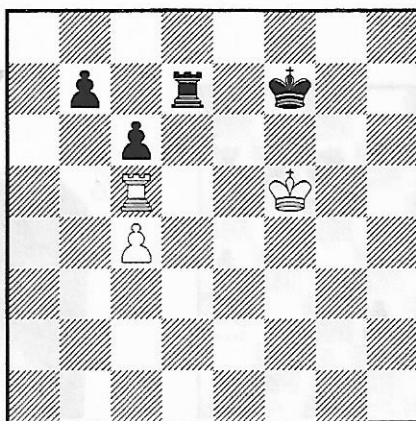
Geen saai partijtje dacht ik.

Tot slot nog even wat praktische eindspelkennis uit een van de laatste Inside Chess Magazines (nr. 23.)

Kennis van bepaalde standaard verdedigingen en ook niet standaard verdedigingen in het eindspel kan van groot belang zijn en de nodige halfjes en punten schelen; vooral nu er steeds minder partijen worden afgebroken en er steeds meer partijen door uitvluggeren worden beslist. Hoewel het bestuderen van de meeste eindspelen over het algemeen taaie stof is, heeft de schrijver van onderstaand stukje (IM. Alexander Baburin) geprobeerd om een wat levendiger geheel te schrijven.

De eerste stelling is een praktijkvoorbeeld dat zowel instructief als onderhoudend is en als basis dient voor de rest.

Oganes Danielian - GM Tony Miles, Capelle la Grande 1994

Tony Miles

Dat gezeit met die toreneindspelen boeit mij niet! Ik speel Draak!!

Deze positie kwam voor tussen de twee koplopers van het toernooi op dat ogenblik. Wit hoopt remise te kunnen maken, de pionnen staan op dezelfde flank, probleem is dat zijn koning is afgesneden en dit vormt enige moeilijkheden voor de verdediging.

Hoewel zwart dit eindspel won waren er een aantal onzorgvuldigheden begaan door beide spelers. Dit helpt ons om de correcte methode te laten zien verderop in dit stukje. De partij had het volgende vervolg:

61)... Ke7?! 62) Ke4 Kd8 63) Th5 b6 64) Ke3 Kc7 65) Tg5 Kb7
66) Tg1 Td6 67) Tb1 Kc7 68) Tc1 Td8 69) Tb1 Kb7 70) Th1 Td7
71) Tb1 Td6 72) Ke4 c5 73) Ke3 Kc6 74) Th1 Td4 75) Tc1 Kd6
76) Tb1 Kc7 77) Tc1 Kc6 78) Ke2 b5 79) cxb5+ Kxb5 80) Tb1 Ka4
81) Ke3 Td5 82) Ke4 Td2 83) Ke3 Td6 84) Tc1 Kb5 85) Tb1+ Ka4
86) Tc1 Td7 90) Tb1+ Ka3 91) Tc1 Td5 0-1

Om te begrijpen wat hier aan de hand was moeten we verwijzen naar bepaalde theoretische posities en een techniek die bekend staat als de "Frontal Defense" Deze gaat op als de verdedigende koning is afgesneden van de pion langs een lijn en de verdediging op de schouders van de toren komt te rusten. Het succes van deze verdediging hangt af van een aantal factoren:

A: Aantal lijnen dat de koning is afgesneden van de pion.

B: Afstand tussen de Toren en Pion.

C: Het soort pion (b-,c-,d-,e-pion etc.)

